

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/80
4721 S. MK/83

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/8106

Karar No. 2026/218

Tarihi: 15.01.2026

- SENDİKA YÖNETİM KURULU KARARLARININ YARGISAL DENETİME TABİ OLACAĞI
- KANUN BOŞLUĞU
- SENDİKA YÖNETİM KURULU KARARLARA KARŞI DAVA AÇMA SÜRESİNİN KARARIN ALENİLEŞMESİNDEN İTİBAREN BİR AY OLDUĞU
- ÜÇ AYLIK HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRENİN KARAR ÖĞRENİLENE KADAR İŞLEMEEYECEĞİ

ÖZETİ: 6356 sayılı Kanun'un 80/1 hükmü atfı ile uygulama alanı bulan 4721 sayılı Kanun'un 83. maddesi sendika genel kurul kararlarının iptalinin hukuki dayanağını oluşturmaktadır. Bununla birlikte sendikanın diğer organlarının kararlarının iptaline dair 4721 sayılı Kanun'da da açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Sendikanın en geniş yetkilere sahip nihai karar organı olan genel kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması hak düşürücü süreye tâbi tutulmuşken diğer zorunlu organların kararlarına karşı yargı yoluna başvurulmasının herhangi bir süre sınırına tâbi olmadığını söylemek güçtür.

Bu gerekçelerle Dairemizce; bu konuda bir kanun boşluğu olduğu kabul edilerek kıyas yolu ile 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmünde öngörülen hak düşürücü sürenin diğer zorunlu organların kararlarına karşı açılacak davalarda da uygulanması gerektiği kabul edilmektedir.

Kıyas yoluyla uygulanan 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmü gereğince sendika yönetim kurulu kararının

öğrenilmesinden itibaren bir ay içerisinde dava açılması gerektiği hususu tartışmasız ise de; karar tarihinden itibaren üç aylık sürenin geçmesi durumunda hak düşürücü sürenin uygulanması konusu ayrıca değerlendirmeye muhtaçtır.

Diğer taraftan 4721 sayılı Kanun'un 77/1 hükmü gereğince de genel kurul toplantısının günü, saati, yeri ve gündemi üyelere bildirilmek zorundadır. Bu itibarla, dernek üyelerinin tamamının dernek genel kuruluna katılma hakkı bulunduğu ve genel kurul günü, saati, yeri ile gündemi üyelere bildirildiğinden, genel kurul kararlarının iptaline ilişkin dava açabilmek için karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü süre söz konusudur.

Diğer taraftan sendika yönetim kurulu kararlarının sendika üyelerine tebliğ zorunluluğu olmadığından, esasen sadece toplantıya katılmış olan sendika yönetim kurulu üyeleri karardan haberdar olabilir. Sendika yönetim kurulu kararının iptali davası açılabilmesi için, karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü sürenin kıyas yolu ile uygulanması durumunda, dava açabilme hakkı olan sendika üyelerinin, bu hakkı kullanabilmeleri belirsiz olgulara bağlı olacaktır ki, bu durumun hukuk devleti ve hak arama hürriyeti ile bağdaşması mümkün değildir. Bu itibarla sendika yönetim kurulu kararının iptali davası açılabilmesi için 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmünde yer alan öğrenmeden itibaren bir aylık hak düşürücü sürenin kıyas yolu ile uygulanması mümkün ise de karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü sürenin kıyas yoluyla uygulanması olanaklı değildir.

Somut uyuşmazlıkta dava konusu Sendika Yönetim Kurulu kararı davacılar tebliğ edilmediğinden, dava konusu kararın öğrenilmesinden itibaren bir aylık hak düşürücü süre geçmemiştir. Bu itibarla davanın hak düşürücü süre içerisinde açıldığının kabul edilmesi ve işin esasının incelenmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacılar vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi

tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde; iptali talep edilen Sendika Yönetim Kurulu kararının Kanuna, Sendika Tüzüğü'ne ve yargı içtihatlarına aykırı olduğunu, Genel Merkez Yönetim Kurulunun Genel Kuruldan yetki almadan sendika adına taşınmaz mal alım ve satımı veya yıkımı, yeniden yapılması ilgili kararlarının yok hükmünde olduğunu, Genel Kurulda Yönetim Kuruluna verilen bir yetkinin söz konusu olmadığını, her genel kurulun kendi dönemi içinde hüküm doğuracağını, genel kurul kararlarının sadece ait olduğu dönemde kullanılabileceğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davalı Sendika Genel Yönetim Kurulunun İstanbul ilinde taşınmaz alımı ile ilgili kararının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın süresinde açılmadığını, davacının Yönetim Kurulu karar tarihinden itibaren esas olarak 1 ay içinde her halükarda 3 ay içinde dava açması gerektiğini, Sendika Yönetim Kurulunun İstanbul ilinde taşınmaz alımına ilişkin 18.11.2024 tarihinde karar almış olup karar tarihi üzerinden azami 3 aylık sürenin geçtiğini, dava tarihinden önce gayrimenkul alım işleminin tamamlandığını yani davanın konusunun kalmadığını, 29.06.2019 tarihinde icra edilen 20. Olağan Genel Kurulda taşınmaz alım ve satımı konusunda Yönetim Kuruluna yetki verildiğini, müteakip genel kurullarda bu yetkinin kaldırılmasına dair bir işlem tesis edilmediğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 83. maddesindeki üç aylık hak düşürücü süre içerisinde açılmadığı gerekçesiyle hak düşürücü süre nedeniyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesinde; dava dilekçesinde belirttiği sebeplerle ilaveten davanın süresinde açılmadığını iddia edebilmek için, önce sürenin nereden ve hangi tarihten başladığının açıklığa kavuşturulması gerektiğini, Yönetim Kurulu kararının hiç bir şekilde yayınlanmadığını, tebliğ edilmediğini, resmî sitede yayımlanmadığını, şube başkanlarına dahi duyurulmadığını, Yönetim Kurulu

üyelerinin bazılarında bile gizlendiğini ve oy çokluğu ile alındığını, Genel Merkez Yönetim Kurulunun, Genel Kuruldan herhangi bir yetki almadan taşınmaz alınması/satılması yönünde yetkisiz karar aldığından yetki gasbının söz konusu olduğunu, Yönetim Kurulunun aldığı kararın mutlak butlan ve yok hükmünde olduğunu, yok hükmünde veya mutlak butlan ile geçersiz olan işlem ve kararlarda zamanaşımı veya hak düşürücü sürenin söz konusu olmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, Sendika Yönetim Kurulu kararının iptali istemine ilişkindir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nda (6356 sayılı Kanun) sendika genel kurul kararlarının yahut sendika yönetim kurulu kararlarının iptaline dair bir düzenleme yer almamaktadır. Bununla birlikte 6356 sayılı Kanun'un 80/1 hükmü şöyledir: *"Kuruluşlar hakkında, bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde 4721 sayılı Kanun ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır."*

4721 sayılı Kanun'un 83. maddesi ise şöyledir:

"Toplantıda hazır bulunan ve kanuna veya tüzüğe aykırı olarak alınan genel kurul kararlarına katılmayan her üye, karar tarihinden başlayarak bir ay içinde; toplantıda hazır bulunmayan her üye kararı öğrenmesinden başlayarak bir ay içinde ve her hâlde karar tarihinden başlayarak üç ay içinde mahkemeye başvurmak suretiyle kararın iptalini isteyebilir."

Diğer organların kararlarına karşı, dernek içi denetim yolları tüketilmedikçe iptal davası açılmaz.

Genel kurul kararlarının yok veya mutlak butlanla hükümsüz sayıldığı durumlar saklıdır."

6356 sayılı Kanun'un 80/1 hükmü atfı ile uygulama alanı bulan 4721 sayılı Kanun'un 83. maddesi sendika genel kurul kararlarının iptalinin hukuki dayanağını oluşturmaktadır. Bununla birlikte sendikanın diğer organlarının kararlarının iptaline dair 4721 sayılı Kanun'da da açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Sendikanın en geniş yetkilere sahip nihai karar organı olan genel kurulun kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması hak düşürücü süreye tâbi tutulmuşken diğer zorunlu organların kararlarına karşı yargı yoluna başvurulmasının herhangi bir süre sınırına tâbi olmadığını söylemek güçtür.

Bu gerekçelerle Dairemizce; bu konuda bir kanun boşluğu olduğu kabul edilerek kıyas yolu ile 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmünde öngörülen hak düşürücü sürenin diğer zorunlu organların kararlarına karşı açılacak davalarda da uygulanması gerektiği kabul edilmektedir.

Kıyas yoluyla uygulanan 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmü gereğince sendika yönetim kurulu kararının öğrenilmesinden itibaren bir ay içerisinde dava açılması gerektiği hususu tartışmasız ise de; karar tarihinden itibaren üç aylık sürenin geçmesi durumunda hak düşürücü sürenin uygulanması konusu ayrıca değerlendirmeye muhtaçtır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki bir kanun boşluğunun söz konusu olması durumunda başvurulacak yorum yöntemlerinden olan kıyas yolunun işlerlik kazanabilmesi için, kanunda somut bir meseleye ilişkin olarak getirilmiş bulunan ve doğrudan doğruya uygulanacak olan bir hükmün mevcut olmaması, fakat o meseleye çok yakın ve benzer özellikler taşıyan bir diğer sorun hakkında başka bir hüküm bulunması gerekmektedir (M. Kemal Oğuzman, Nami Barlas, Medeni Hukuk, İstanbul, 2024, s.128).

4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmü esas itibarıyla dernek genel kurul kararlarının iptaline ilişkindir. Dernek Genel Kurulu ise 4721 sayılı Kanun'un 73. maddesinde yer alan "*Genel kurul, derneğin en yetkili karar organı olup; derneğe kayıtlı üyelerden oluşur.*" düzenlemesi gereğince dernek üyelerinden teşekkül etmektedir. 6356 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince sendika genel kurulunun üye veya delegelerden oluşması mümkün ise de dernek genel kurulunun delegelerden oluşması olanaklı değildir. Diğer taraftan 4721 sayılı Kanun'un 77/1 hükmü gereğince de genel kurul toplantısının günü, saati, yeri ve gündemi üyelere bildirilmek zorundadır. Bu itibarla, dernek üyelerinin tamamının dernek genel kuruluna katılma hakkı bulunduğu ve genel kurul günü, saati, yeri ile gündemi üyelere bildirildiğinden, genel kurul kararlarının iptaline ilişkin dava açabilmek için karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü süre söz konusudur.

Diğer taraftan sendika yönetim kurulu kararlarının sendika üyelerine tebliğ zorunluluğu olmadığından, esasen sadece toplantıya katılmış olan sendika yönetim kurulu üyeleri karardan haberdar olabilir. Sendika yönetim kurulu kararının iptali davası açılabilmesi için, karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü sürenin kıyas yolu ile uygulanması durumunda, dava açabilme hakkı olan sendika üyelerinin, bu hakkı kullanabilmeleri belirsiz olgulara bağlı olacaktır ki, bu durumun hukuk devleti ve hak arama hürriyeti ile bağdaşması mümkün değildir. Bu itibarla sendika yönetim kurulu kararının iptali davası açılabilmesi için 4721 sayılı Kanun'un 83/1 hükmünde yer alan öğrenmeden itibaren bir aylık hak düşürücü sürenin kıyas yolu ile uygulanması mümkün ise de karar tarihinden itibaren üç aylık hak düşürücü sürenin kıyas yoluyla uygulanması olanaklı değildir.

Somut uyuşmazlıkta dava konusu Sendika Yönetim Kurulu kararı davacılar tebliğ edilmediğinden, dava konusu kararın öğrenilmesinden itibaren bir aylık hak düşürücü süre geçmemiştir. Bu itibarla davanın hak düşürücü süre içerisinde açıldığı kabul edilmesi ve işin esasının incelenmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,
Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir
örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,
15.01.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.